

Borba

Maribor, 31. decem. 1934

Leto II.

Posamezna številka Din 1.50 • Velja na mesec po pošti dostavljen Din 6.—
za inozemstvo Din 10.— • Uredništvo in uprava: Gregorčičeva ulica 26
Telefon 29-70 • Poštni čekovni račun 10.502 • Izhaja vsak petek • Oglasi po tarifi.

Štev. 52

1935

Trd in neustrašen mora biti naš korak v novo leto 1935!

Nočemo prav na dolgo in široko na opisovati na tem mestu zasluge, ki si jih je pridobil naš list v nacionalnih in socialnih ozirih v našem mestu. Važno je, da »Borba« kljub raznim prerokovanjem še izhaja, ker je bila poklicana k življenju prav od onih, ki so pomoči in zaščite v obliki svojega glasila najbolj potrebni. Kapitalistično časopisje malega človeka ne more zastopati, ker mora prvenstveno braniti interese onih, ki list vzdržujejo in plačujejo. »Borba« pa je neodvisen list, ki se vzdržuje samo od naročnine in od golega idealizma onih, ki pri njem sodelujejo. Zato se je v tem poldrugoletnem izhajanju »Borba« z veliko odločnostjo in brezobzirnostjo zavzemala za pravico in resnico zatiranih, za vse one, ki kljub neštetim krivicam še vedno verujejo v lepše dni, ki morajo priti. Naš list je šel preko vseh zaprek, ki so se mu hotele postaviti, da bi prenehal s svojim evangelijem in se obrnil po vetru, ki trenutno veje z raznih gospodarskih in političnih strani. Mi smo ostali zvesti svojim smernicam, z veliko radostjo pa moramo povdariti, da se nam pri našem delu niso izneverili tako naši sotrudniki, kat tudi ne naši naročniki. Nasprotno! Njih število je naraslo in raste iz dneva v dan. To nam je najlepši dokaz, da smo na pravi poti, ki že vodi in mora voditi k še lepšim in trajnejšim uspehom. Prepričani smo, da kar je podprto s toliko voljo enako mislečih in enako čutečih, ne sme in ne more propasti.

Kdo smo in kaj hočemo? Smo borci, ki se borimo za pravičnejšo ureditev družbe, za pravice našega človeka na jugoslovanski zemlji. Stojimo ob strani vsem, ki imajo iste smotre, ki so prepričani, da nam lepšo bodočnost lahko ustvari samo ideja našega nacionalno-socialnega pokreta. Zato spremljamo s simpatijami delo pokretov, ki hočejo reformirati vso današnjo dobo v gornjem smislu. Očitano nam čisto, da smo zgolj lokalni pokret. To ni res. Kdor pazno sledi vsem tovrstnim jugoslovanskim pokretom, bo spoznal, da je naše delo isto, kot delo silno razgibanih pokretov po vsej državi. Če ne moremo delati pod istim imenom, so tega krive dovsem druge okoliščine. Glavno je, da širimo mi tu, oni tam idejo nacionalno-socialnega pokreta. To naše delo spremljajo z velikimi simpatijami tudi bratje Čehoslovaki, ki se ob vsaki priložnosti priliki spomnijo svojih bratov na jugu. O tem pričajo številni članki napisani za »Borbo«.

Borimo se za pravično stvar. Prav radi tega smo nekaterim neljubi. Nas to ne moti, ker iz tega sklepamo, kje imamo za pričakovati ovire. Vsaka zmaga nad sovražnikom nam bo dala novih moči za nadaljnje delo.

Naše vodilno geslo je: Biti moramo na svoji zemlji sami gospodarji! Zato smo proti vsem nepotrebnim inozemcem, ki odjedajo kruh našemu človeku in bo v prihodnjem letu ta naš boj proti inozemcem še podvojen. Smo proti vsem inozemskim kapitalistom, ki pijejo kri našemu delovnemu ljudstvu in ki na vse možne na-

Ko stopamo v novo leto, si moramo jasno začrtati pot, po kateri bomo šli z močnim korakom neustrašeno in brezobzirno v boj proti krivicam, ki se godijo našemu delovnemu ljudstvu v nacionalnem kakor tudi v socialnem oziru. Preko vseh ovir moramo nadaljevati boj do končne zmage nacionalne in socialne pravičnosti našega delovnega produktivnega naroda.

Zarezali bomo nove brazde v ledino in orali naprej, dokler ne bo zorna vsa njiva, na kateri bodo dozoreli čisti sadovi našega dela.

V novem letu bomo postoterili naš boj proti tujcem — sovražnikom našega naroda, ki odjedajo našemu človeku kruh, a našega delavca še povrh nagrajuje za to z grdimi žaljivimi nemškimi psovkami. V tem pogledu bomo v novem letu pričeli novo akcijo, ki bo morala roditi uspehe, pa četudi bo zahtevala žrtve. Izvojevati moramo za našega delavca in nameščenca eksistenčni minimum in ne smemo pustiti, da delavec in nameščeneц stradata v naši državi, ko je za vse dovolj kruha in zaslužka. Boj bomo napovedali vsem takozvanim rodoljubom, ki za denar preganjajo naše narodno zavedno delavstvo in nameščentstvo. Energičen boj bomo napovedali vsem, ki opravljajo intervencije za tuje nameščence in s tem škodujejo našim socialnim in nacionalnim interesom. Iztrebiti moramo iz naše sredine denuncijante, ki denuncirajo z lažmi poštene ljudi samo zato, da bi nemoteno uganjali svoje falotarije naprej. Za take ljudi ne sme biti nikjer več prostora v javnem življenju. Javno bomo razkrinkali in nalepili njih imena na sramotni steber, ter jih izločili iz vsega javnega nacionalnega življenja in iz vseh narodnih organizacij, ki so da nes samo njihova torišča in poceni lovišča za kupčenje osebne kapitala na škodo vsega naroda. Narod mora enkrat spoznati prave pijavke, ki mu pijejo kri.

V naših tovarnah in obratih mora dobiti v prvi vrsti delo narodno zaveden delavec in nameščeneц. To bodo morali, hočeš ali nočeš, upoštevati vsi kapitalisti, tuji in domači. Naši bomo sredstva, da bodo kapitalisti, ki kupčijo milijonske dobičke na račun delovnega ljudstva in te milijone spravljajo preko meje, prav tako dali državi to, kar je njenega, kakor ji mora to dati naš delavec, nameščeneц, kmet, obrtnik ozir. sploh naš mali človek.

Naši bomo sredstva, da ne bodo posamezniki kapitalisti izkoriščali zaščitnih carin za svoje žepce, ko so te zaščitene carine namenjene v korist celokupnemu jugoslovanskemu ljudstvu. Aktivno se bomo pridružili akciji, da se znižajo cene industrijskim produktom in da se zvišajo prejemki delavcev in nameščencev na tako višino, da bodo mogli živeti spodobno življenje človeka, kar bo tudi dvignilo našega kmeta. Izvojevati moramo boj za popolno socialno zavarovanje našega delavstva in nameščentstva. Izvojevati moramo starostno zavarovanje in zavarovanje za slučaj onemoglosti in brezposelnosti. Ponovno bomo šli v boj za stanovanjski zakon, s katerim naj bi se regulirale najemnine, in s katerim se mora zaščititi stanovanjske najemnike pred deložacijami. Doseči moramo, da se naša upravičena zahteva po izvajanju posebnega državnega nadzora nad industrijskimi podjetji izvede in da se omogoči nadziranje investicijske in mezodne politike podjetij. Z vsemi sredstvi se bomo borili za zaščito domače produkcije in domačih delovnih moči.

Gospodarske in politična zaslužnost našega naroda po tujem kapitalu, zavajanje delovnega ljudstva po marksističnem brezdomovinstvu v zmoto in zaslepljenost, rastoči grebeni negatstva in nemškutarstva, nepopisno ponižanje, zapostavljanje in izkoriščanje delovnega in produktivnega naroda, nizko hlapčevanje samozvani narodni gospodi laži, zastrupljena, nesposobna, bolna in do skrajnosti koruptna sedanost je rodila naš pokret. Na ruševinah stare degenerirane miselnosti se je porodil nov duh, vzbudila se je naravna zavest in ljubezen do delovnega naroda, do rodne grude. Prokletstvo mora biti izrečeno nad izdajalci, nad vsemi, ki si samolastno z nasiljem svojijo oblast nad narodom.

Sveta in nedotakljiva je naša s krvjo osvobojena domovina, svete so naše pravice in zahteve. Zato ključemo, ko stopamo v novo leto vsem, ki ste osiromašeni, ponižani, zapostavljeni in razžaljeni, vsem, ki ste za socialno pravičnost in čisto nacionalnost: Strnimo se v močno nepremagljivo falango ter stopimo s trdim korakom in s pokoncji glavo v novo leto, da uničimo vso gnilobo nad nami!

Zato ključemo, ko stopamo v novo leto vsem, ki ste osiromašeni, ponižani, zapostavljeni in razžaljeni, vsem, ki ste za socialno pravičnost in čisto nacionalnost: Strnimo se v močno nepremagljivo falango ter stopimo s trdim korakom in s pokoncji glavo v novo leto, da uničimo vso gnilobo nad nami!

Zato ključemo, ko stopamo v novo leto vsem, ki ste osiromašeni, ponižani, zapostavljeni in razžaljeni, vsem, ki ste za socialno pravičnost in čisto nacionalnost: Strnimo se v močno nepremagljivo falango ter stopimo s trdim korakom in s pokoncji glavo v novo leto, da uničimo vso gnilobo nad nami!

Zato ključemo, ko stopamo v novo leto vsem, ki ste osiromašeni, ponižani, zapostavljeni in razžaljeni, vsem, ki ste za socialno pravičnost in čisto nacionalnost: Strnimo se v močno nepremagljivo falango ter stopimo s trdim korakom in s pokoncji glavo v novo leto, da uničimo vso gnilobo nad nami!

Zato ključemo, ko stopamo v novo leto vsem, ki ste osiromašeni, ponižani, zapostavljeni in razžaljeni, vsem, ki ste za socialno pravičnost in čisto nacionalnost: Strnimo se v močno nepremagljivo falango ter stopimo s trdim korakom in s pokoncji glavo v novo leto, da uničimo vso gnilobo nad nami!

Politične beležke

p- Jugoslovanska akcija zopet na delu. Jugoslovanska akcija, kateri je bilo skoraj polnih sedem mesecev one mogočeno vsako delovanje, je sedaj zopet pričela v polnem obsegu z delovanjem.

p- Dr. Maček na svobodi. Dr. Mačka, znanega voditelja hrvatskega naroda, je naše kraljevsko namestništvo pomilostilo. Kakor znano, je bil dr. Maček obsojen na tri leta zapora. Pomilostitev je izzvala med Hrvati veliko zadovoljstvo.

p- Seja ožjega odbora JNS je bila te dni v Beogradu. Spričo nove situacije, se je v krogih Jug. nacionalne stranke pojavila precejšnja nervoznost. Seji v Beogradu so prisostvovali vsi prvaki, do konkretnih zaključkov ni prišlo. Vsi referenti so priporočali mirnost in potrpljenje do deklaracije, ki jo namerava v kratkem izdati nova jugoslovanska vlada. Potem bo tudi JNS zavzela svoje stališče.

p- Proces proti atentatorjem na našega kralja se bo vršil v Marseilleu. Ker je zastopnik Nj. Vel. kraljice-matere Marije, soproge blagopokojnega našega kralja Paul-Boncour zahteval še neke nadalnje preiskave, bo proces pričel komaj začetkom februarja 1935.

p- Laval, francoski zunanji minister, ki bi moral obiskati Rim že decembra, je zopet preložil termin obiska na začetek januarja 1935. Italijansko-francosko zблиžanje je namreč naletelo na razne ovire.

p- Tudi Flandin pojde v Rim, kakor poročajo listi. Rim bo tako začetkom prihodnjega meseca prava božja pot, kamor bodo poleg obeh Francozov romali za njima še Gömbös in Bethlen.

p- Sestanek Simona in Mussolinija. Angleški zunanji minister Simon bo te dni obiskal Mussolinija, da se pogovorita o nekaterih važnih zadevah.

FOX krema
varuje Vaše čevlje

FOX krema
varuje Vaše čevlje

m- Našim naročnikom! Koledarček »Borbe« za leto 1935. bomo priložili prihodnji številki lista, katera izida kakor običajno!

Dr. Edvard Beneš govori

o vojni, miru, svobodi in moderni ureditvi države

Takoj po dr. Beneševem zmagoslavnem povratku iz Ženeve, je češkoslovaška narodno-socialistična stranka v Pragi priredila v največji praški dvorani »Lucerna« manifestacijsko zborovanje. Obširna dverana je bila polna poslušalcev, o čemer pač najlepše priča gornja slika. Pročelje dvorane je bilo okrašeno tudi z jugoslovanskimi in francoskimi trobojnicami. Na manifestacijskem zborovanju so govorili najodličnejši predstavniki češkoslovaškega narodnega socializma, tako senator Klojač, notranji minister dr. Franke, zunanji minister dr. Beneš. Značilna so izvajanja zunanjega ministra in predsednika Male ananje dr. Edvarda Beneša in jih zato objavljamo v celoti.

Poslednji dogodki v Ženevi so razburkali gladino evropskega in mednarodnega življenja. Saarski plebiscit bi lahko postal za današnjo Nemčijo velik kriterij njene notranje in mednarodne sile in konflikt v tem vprašanju, bi zamogel povzročiti vojno med dvema najvažnejšima državama Evrope. Tudi spor o marseillskem atentatu je spadal k sporom, kateri bi pred vojno gotovo povzročil vojni konflikt. Vsa Evropa se je zato oddahnila, ko so prišle iz Ženeve vesti, da so se Nemci in Francozi zedinili v saarskem vprašanju in ko je Društvo narodov dalo Jugoslaviji zadoščenje za marseillski atentat. Vsa Evropa si je bila edina, da Društvo narodov opravlja dobro delo, da je pravici in pravičnosti bilo zadoščeno in da je bil

najbolje rešen konflikt, ki bi lahko dovedel do vojne nevarnosti. Vsi smo se oddahnili, vsak se je bolj veselil na Božič in gledal z večjimi upi na leto 1935.

Mir ali vojna?

Sveda je še mnogo vprašanih, s katerimi bomo imeli v kratkem opravka. Prireditelji današnjega zborovanja so dali mojemu govoru naslov »Mir ali vojna?« To, kar se je zgodilo v Ženevi, je najboljšo merilo, kako se bodo razvijale stvari v letu 1935. Mirovna konferenca je smatrala za potrebno, da je delila države v zmogovalne in poražene. Iz te vojne konstalacije se je zahvaljujoč svojim prijateljem, okrepila hitro le Francija. Sovjetska Rusija je odrekla sodelovanje v Ženevi. Od poraženih držav sta se predvsem Nemčija in Madžarska začeli sistematično otrsati mirovni obveznosti in to gospodarskih, vojaških in teritorialnih. O teh treh kategorijah mirovni obveznosti je že v letu 1920. začel siliti boj. Boj za reparacije je bil strasten. V svojem bistvu je bil ta končan že leta 1923. Reparacijski problem v svojih prejšnjih oblikah se ne povrne nikoli več. V marcu 1932. je začela razorožitvena konferenca. Prejšnje poražene države so zahtevale, da bi se v enaki meri razorožili vsi, kakor so razorožene one same, ali pa, da bi jim bilo dovoljeno oboroževati se kot drugim. Z drugimi besedami, da bi dobile ena-

kopravnost. Rezultat triletnega boja je, da so se prejšnje poražene države začele oboroževati nelegalno. Nemčija in nekatere druge države so povečale svoje vojaške sile tako, da se danes tega razvoja ne bojijo samo v Franciji, temveč tudi v Italiji, Angliji in v mnogih drugih državah. Pozicije evropskih držav z ozirom na njih vojaško moč, so se s tem od leta 1932. v mnogem zvečale.

Še bolj se Francije oklepajo manjše srednje-evropske države, ki se tudi same združujejo v skupine. Minulega leta se je skonsolidirala Mala antanta, ustvarila se je Balkanska zveza, ki gresta obe roko v roki s Francijo. Sovjetska Rusija je vstopila v Društvo narodov, zblížala se s Francijo in z njenim prijatelji in stvoril se je velik mirovni blok s Francijo, Malo antanto in Balkansko zvezo. Anglija je menjala svojo politiko in se vrača na evropski kontinent. Zaveda se, da mir v Evropi zamore ohraniti le njeno tesno sodelovanje s Francijo.

Medtem je ekspanzija hitlerizma ustvarila avstrijsko vprašanje. Italija je začutila naravni tlak Nemčije, prišlo je do odtujitve Italije od Nemčije in danes stojimo pred vprašanjem zblížanja Francije in Italije. Vprašanje je, če je nevarnost, ki se skriva v avstrijskem vprašanju dovolj velika, da bi dovedla Italijo k spremembi dosedanje orientacije. S tem problemom se ozko združuje boj za meje. Naraščanje vojne sile Nemčije, Italije in Japonske ustvarja strah,

dali ne bodo danes ali jutri vendar načeta vprašanja mej?

Namen marseillskega atentata

Tu pridemo do marseillskega atentata. Problem revizionizma je v bistvu čisto nekaj drugega, kakor se je običajno sodilo. Pravi revizionisti v državah okoli nas hočejo mnogo več, kot popravo mej. Hočejo vso Hrvatsko, vso Slovaško, vso Transilvanijo. Nočejo Habsburžanov v Avstriji, da bi ti v Avstriji ostali, temveč zato, da bi stvorili novo monarhijo iz sosednjih ozemelj. Drugi od teh revizionistov hočejo »anschluss« k Nemčiji. Kaj to pomeni? To pomeni enostavno: nazaj k predvojnemu položaju. Najvažnejša posledica svetovne vojne je bil fakt, da je bil v srednji in jugopazadni Evropi uveljavljen princip narodne svobode in narodnega zedinjenja. Je to veliki, historični proces, ki ga ni bilo mogoče zadržati. Vračati se v prejšnje razmere, bi pomenilo najgroznejši boj, ki ga je Evropa kdaj preje preživljala. Revizionizem je v bistvu boj proti vsem tem novim državam, proti njih obstoju. Potrebno je bilo poseči po jugoslovanskem edinstvu pravočasno, da bi Jugoslavija ne bila dovolj močna in da Evropa ne bi z njo definitivno računala. Potrebno je bilo prav tako pravočasno poseči po češkoslovaškem edinstvu. Potrebno je bilo vedno in

povsod vznemirjati srednjo Evropo, da bi se konsolidacija narodnega združenja in sicer političnega, administrativnega, duhovnega in npravstvenega ne izvršila in da bi se lahko v ugodnem trenutku seglo po nasilnih sredstvih, ki bi privedla do preobrata.

Začetek poti k trajnemu miru

To je bistvo marseilleske tragedije. Kralj Aleksander je bil simbol jugoslovanskega edinstva in zato je moral pasti. Terorizem je samo poseben izraz za revizionizem. Nisem si upal to reči dovolj jasno v Ženevi in pokazati tako na globoki politični smisel marseilleske tragedije. Umrjeni kralj Aleksander je pokazal tu znova Evropi na poseben političen problem in tako s svojo smrtjo doprinesel svojemu narodu in državi zadnje veliko delo. Šlo je za naše narodno edinstvo in sklep v Ženevi pomeni, da si je svet na jasnem, za kaj je šlo. Ves svet je ponovno slavnostno priznal in proklamiral jugoslovansko edinstvo, ves svet se je slavnostno izjavil o češkoslovaškem edinstvu, ves svet je razumel, da se je Titulescu v Ženevi enako kot Jevtić in jaz bojeval za jugoslovansko, romunsko in češkoslovaško edinstvo in za ves novi red v srednji in jugovzhodni Evropi.

Podali smo Madžarski roko k spravi in sodelovanju. Isto napravim tu znova. Toda želel bi si, da bi si vsak Čehoslovak bil na jasnem, za kaj je v Ženevi šlo in da bi se predvsem naša Slovaška radovala, da so v mednarodnem forumu pravice Slovakov in njih združenje z nami bile ponovno potrjene. Zmaga v Ženevi pomeni, da je Slovaška s silnimi vezmi navezana na nas in mi na Slovaško. Bil sem vesel, ko sem slišal krasne besede škofa g. Osuskega na Wilsonovem kolodvoru, ki se je tako krasno izrazil in zakar se mu tu še enkrat zahvaljujem. Mi smo združeni za večno. Trenutni konflikti so bili že po ženevskem sklepu odstranjeni, lahko se oddahnemo in v miru lahko preživimo nekaj veselih božičnih trenutkov. Vendar to ne pomeni, da imamo zagotovljen mir v splošnem. Še bomo imeli boje in leto 1935. jih bo polno. Ženevski dogodki so nam tako pripravili pot k nadaljnjim razgovorom, ki lahko končno pri vedejo vso Evropo k trajnemu miru.

Hočemo samo svoje pravice in mir!

Rešitev saarskega problema odpira pot predvsem pogajanjem za takozvani vzhodni pakt. Mirovni blok Francije z Malo antanto, Balkansko zvezo in Sovjetsko zvezo je tudi izraz one politike, ki hoče v formi pakta med Francijo, Nemčijo, Poljsko, Češkoslovaško, Baltskimi državami in Sovjetsko zvezo ustvariti mirovno sožitje, v katerem bi se te države skupno branile proti napadom s katerekoli strani. V trenutku, ko bi bil ta pakt zagotovljen, bi stopilo pogajanje o razorožitvi v druge faze. Tudi v primeru, da bi do vzhodnega pakta ne prišlo, se danes zblizuje Francija in ostala Evropa s Sovjetsko zvezo. Podpisane protokola od 5. decembra pomeni, da Francija hoče svoje sodelovanje s Sovjetsko Rusijo graditi na drugih temeljih, v primeru da bi se ne posrečilo vzhodni pakt, h kateremu protokolu se je 7. decembra pridružila tudi Češkoslovaška. To je nadaljni korak k zagotovitvi miru. Češkoslovaška hoče in bo v bodočnosti vedno sodelovala v tem smislu tudi z Nemčijo glede Poljske, in hoče posebno s svojim podpisom na protokolu izraziti svoje sodelovanje s Francijo in Sovjetsko Rusijo v bodočnosti.

Ženevska rešitev ne samo, da oblažuje stanje Francije do Nemčije, temveč zamore tudi zagotoviti pogajanja med Francijo in Italijo in pripraviti k sodelovanju srednje-evropske države v splošnem. Pogajanjem med Francijo in Italijo sledimo s simpatijami in veseljem. Sami se jih bomo v ugodnem trenutku radi udeležili. Toda prav že-

nevska rešitev kaže na to, da morajo biti interesi Male antante in Balkanske zveze pri tem upoštevani in jaz sem sam prepričan, da brez ozira na italijanske in druge interese, morajo biti upoštevani. Mala antanta se je pokazala kot nerazdružni sklop držav. Nje enotna fronta je imponirala. Od nikogar nič nečemo, zahtevamo samo vpoštevanje naših pravic in možnost mirnega sožitja s svojimi sosedi.

Mir je možno ohraniti

Hotel bi, da bi ta naša manifestacija bila manifestacija ljubezni, solidarnosti, prijateljstva in hvaležnosti do naših zaveznikov v Jugoslaviji in v Romuniji in do našega velikega zaveznika in prijatelja, Francije. Moj odgovor na vprašanje: vojna ali mir, je in ostane ta: Preživljamo težko dobo in leto 1935. bo zopet težavno. Vendar hočemo mir in delati bomo za mir. Sem prepričan, da so evropske države odločno na stališču, da je mir možno obvarovati in da mir obvarujemo. Ženevska rešitev kaže na pot, no kateri najsigurneje pridemo do cilja. Toda, če hočemo obvarovati mir, moramo biti pripravljeni braniti ga in to v potrebi tudi z železom, z armado. S tem se dotikam že naše notranje politike, o kateri bi vedel povedati več brat Franke. (Češkoslovaški notranji minister. — Op. ur.) Povem vam o notranjih stvareh le v splošnem nekaj besed.

Da, danes je k ohranitvi miru potrebna disciplinirana, dobro pripravljena in demokratično čuteča armada. Hočemo, da naša armada pripada v resnici narodu in državi in da bi ostale narodnosti pri nas do nje imele primerno stališče, kot demokratične armade, ki je pripravljena braniti nas vse. Popolnoma stojimo za našo armado. Hočemo, da bi pri nas vsakdo spoštoval to našo demokratično armado. To ne pomeni, da pripravljamo vojno. Pomeni pa, da se nečemo nikogar bati in da se nikogar ne bojimo. Biti zrel človek, ves modern, biti zrel individualist ne pomeni samo moralno in duhovno jakost, temveč tudi fizično. In kar je glavno: fizično se ne bati! Če se ne boji poedinec, se ne boji ves narod. In jaz hočem, da bi vsakdo v svetu vedel, da če bi kdorkoli posegel po nas, če bi se dotaknil kdo naroda in države, da bi ga to drago stalo, zelo drago!

Toda sama armada bi nas ne obvarovala in ne zagotovila bi nam sama reda in miru. K temu je potreben mir, red, sodelovanje med vsemi nam v notranjosti naše zemlje, med našimi političnimi strankami in našimi narodnostmi v državi. Treba je miru, reda, sodelovanja. Svet okoli nas se trese od težkih, često divjih sporov, bojov in neredov. Mi smo ostali nedotakljivi. Ostanemo zvesti svojemu režimu. Kajti zakaj gre? Vojna je pomenila velik moralni udarec. Svoboda se poraja tam, kjer je bila demoralizacija, ali tam, kjer ni bilo politične izobrazbe, kjer je svoboda degenerirala v kaos in anarhijo. Odtod želja po povratku k starim dobam, odtod želja po novi avtoriteti, odtod klic po avtoritativni vladi, odtod proklamacije, da je demokracija v krizi oziroma, da je propadla. Ta razvoj je bil spremljan s sodobnim gospodarskim razvojem.

Moderno urejena država je naš vzor

Saj drugače ne more biti. Režimi, ki so proti demokraciji, pomenijo politično in gospodarsko diktaturo brez osebne svobode in osebne politične in gospodarske inicijative, pomenijo tudi padec nazaj, pomenijo revolucijo, ki pa ne pomeni konec bojev, temveč šele začetek. Naše demokratično stališče ne reši tega z metodami diktatorskih režimov, ker ve, da moderni človek ne more politično in socialno živeti brez gotove stopnje politične, verske, moralne in umetniške svobode. Hočemo demokracijo, ki obrača kaotično politično, periferijsko hujskavanje, tiskovno neseriznost, pusto demagogijo, ki se brani izkoriščati politič-

no svobodo k osebnim ciljem in k obogatitvi. Hočemo mirno demokracijo, stvarno, pravično, disciplinirano, pošteno in odkritosrčno. Soglašamo pa z avtoritativnimi režimi v tem, da demokracija mora imeti pravico jemati osebno svobodo oziroma kvarno visoko stopnjo svobode, če jo ta ali oni izkorišča. Nečemo biti sami na višini, hočemo skupno v sodelovanju solidarnosti in v vzajemni ljudski vdanosti vladati moralno in svobodno.

Oni krogi naše buržuazije, ki iz političnih razlogov v odporu k socializmu in k vladi rudarjev in delavcev simpatizirajo s tendencami fašizma in hitlerizma, se niti ne zavedajo, kako te smeri hitro uničujejo srednji stan, ga odstranjajo in se znebujejo predvsem teh družabnih vrst, h katerim tudi ta buržuazija pripada. Smo privrženci nauka razvoja, smo proti diktatorskim metodam tudi pri gospodarstvu, v gospodarstvu celo bolj kakor kje drugje. Da, država sprejema nove gospodarske funkcije. Hočemo, da bi tudi v gospodarstvu princip avtoritete in individualne svobode bil spoštovan. Zdi se mi, da je prezident Roosevelt razumel v najvišji meri pravilne gospodarske funkcije nove države, in da gre za tem, da bi ustvaril državo, ki nikakor ne bi bila fašistična ali komunistična, temveč vzorna moderno-demokratična država, vodena v duhu gospodarske demokracije.

Ničesar nam ni menjati v naših principih. Da, demokracijo se izkorišča, zato jo moramo braniti. Pred vsem, kar se imenuje fašizem, komunizem ali kakšen drugi ekstrem. Odločno se postavljamo proti tem. Tudi demokracija se razvija, ona ve, da brez reda, vdanosti v interese celote bi država propadla. Naša dolžnost je to vedeti, to našo vzorno demokratično državo izpopolnjevati. Ne rabimo pri tem nobenih nečastnih vzorov, naberjenih proti vsej naši narodni tradiciji. Prav tako smo in bomo proti reakcionarnim koncepcijam gospodarskega etatizma, z eno besedo:

Boj evropskih režimov zahteva od nas, da bi državo gradili čim bolj disciplinirano, trdno, odgovorno politično in no gospodarski strani postopno, evolucionarno, dirigirano in regulirano. To je problem današnjih dni.

Liberalizem od včeraj je mrtev. Polizkusi za fašistični režim in komunistični sistem, so dragi poizkusi, ki vodijo do krize. To je moje stališče do današnjih notranje političnih razgovorov, to je moj odgovor na vse fašizme in na vse druge režime politične in gospodarske, ki bi se k nam hoteli uvesti. Končujem še z malo pripombo:

Madžarski delegat v Ženevi je z neko bahavostjo govoril o nedostatku tradicije in kulture pri sosednjih narodih. Odgovoril sem in naglašal ponosno o naši tisočletni narodni kulturi, o naši narodni tradiciji in narodnem duhu. V naši zgodovini je toliko krasnih svetlih primerov, iz katerih se še danes lahko učimo. Naša zgodovina nas naravnost uči, da moramo biti demokratični, čutiti svojo in drugih svobodo, biti politično, socialno in narodnostno pravični, iskati mirno, varno in razvojno nove moderne forme življenja, političnega in gospodarskega, iskati jih v sodelovanju z vsemi strankami in vrstami naroda. Toda iskati jo energično, trdno in samozavestno. Naša država, ki je v srcu Evrope, ki ima vrsto narodov, ki ima enako razvito industrijo kot poljedelstvo, enako močan srednji razred kot inteligenco, je naravnost poklicana k temu, da v današnjih zmedah išče prave poti za bodočnost. Je poklicana, da bi iskala srednjo pot in ustvarjala demokracijo, v kateri mora biti pravilna stopnja svobode: politične in gospodarske združena s pravilno stopnjo politične in gospodarske avtoritete.

Evropski režimi se bodo postopoma politično in gospodarsko zblizovali in izravnali. Verujem, da tako zunanje kot notranje politično k temu lahko mnogo prispevamo. Verujem, da nas naša ljubezen do republike pri vede vse na to pravilno pot. Verujem,

da država, kakršna smo mi, lahko k temu pripomore.

Ohranimo si notranjo svobodo in mednarodno samostojnost. Imamo zato dovolj sile, ne bojimo se in zmožni smo vladati sami v vzajemni pomoči nas vseh.

Zora puca, bit' će dana

Našega naroda niso potrli najtežji zgodovinski udarci, ki so ga zadeli v njegovi skupni usodi, on je pripravljen in jasno gleda na dogodke. Razume težkoče in je dovolj močan, da gre preko njih...

Toda narod čaka... Čaka, da se mu jasno pokažejo načini in pota po katerih pojde. On želi, da brezkompromisno, brez vsakega pogajanja in večnega omahovanja odločno pojde po poti, ki ga bo povedla k blagostanju, socialni pravičnosti in neodvisnosti naproti. Narod se boji težav na tej poti. Ne bo dezertiral...

Narod čaka in upa... Ali istočasno tudi ustvarja. Že nekaj let je tisoč in tisoč sinov našega naroda pod vtisom težkih sedanjih razmer razmišljalo, iskalo sebe, iskalo sredstev in načina, da se razmere izpremene, proučavalo odnose, presluševalo narodnim potrebam in željam. In kakor iz zemlje je vzniknilo tisoč sinov našega naroda v vseh krajih naše države, ki žele in hočejo samo eno: Novo, veliko, močno in srečno Jugoslavijo! Pojavil se je nov duh in s povsem druge strani nas je spoznal svet. In ta novi duh je prebudil tisoče našega naroda. On valovi skozi vse kraje naše zemlje, prinaša novo vero v boljšo skupno usodo tega naroda, ki je povezan z isto usodo v tej državi.

In ta mladina in nova jugoslovanska miselnost se je globoko ukoreninila v srcih najboljših in najsposobnejših... Temelj te misli je bil položen že zdavnaj. Toda stari politiki so hoteli izkoristiti te pokrete v svoje osebne koristi. Nekateri so mislili na pomlajevanje starega, preživetege političnega grupiranja. Drugi so se nadejali, da bodo pojačali svoje pozicije, ako se naslonijo na te nove pokrete. Mislili so, da se bodo okoristili z oduševljenjem, z vero in načelnostjo.

Toda prevarili so se. Kmalu so ti mladi pokreti izločili njihove stare in skrite težnje in šli po novih potih. Kmalu so se ti pokreti iznebili volkov v ovčji koži in našli svoj pravec. Nedogovorjeno in brez sporazuma so v stotinah naših mest našli ljudje to smer. Čudovito, da se oni stari, ki so se neprestano sporazumevali in pogajali, niso mogli nikoli sporazumeti. Toda ti novi Slovenci, Hrvati in Srbi, katoličani, muslimani in pravoslavni so brez dogovora, brez sporazuma na najrazličnejših mestih naše države našli vsak zase isto pot. V tem je veličina in sila tega, kar nastaja.

Zavedli so se. Zavedli, da je v narodu nov duh, da se ustvarja nekaj novega, da je prišla nova vera in novo oduševljenje med nas. Pričele so spletke. Pokreti, ki so bili nekoč tako močno organizirani, se majoje. V eni banovini se prepoveduje delo zakonsko odobreni organizaciji, a v drugi, čeprav ta prepoved velja za vso državo, se gleda skozi prste in se to organizacija tajno protežira. Čemu? Ker obstoja še neki pokret, ki je sličen prvemu po njegovih težnjah. Hočejo izzvati nezaupanje med njima. Razdeli pa vladaj — stara taktika!

Na vsak način hočejo ovirati pokret vsega naroda, ki je edinstven po mišljenju in težnjah, kajti slutijo nevarnost za svoje lastne skrite račune. Toda taka taktika ne more zaustaviti pohoda naše zgodovine in razvoja našega rasnega prebujenja.

Potočki se z vseh krajev naše države zlivajo v veliko reko narodnega in državnega edinstva. Ni več daleč čas, ko se bodo izpolnile pesnikove besede: »Zora puca, bit' će dana«.

(»Otađbina«, Beograd)

Novoletna poslanica Sokolstvu

Bratje in sestre! — Čuvajte Jugoslavijo!

Naša velika jugoslovenska sokolska rodovina je v minulem letu preživela znamenite dneve, ko je v Sarajevu, v Zagrebu in v Sremskih Karlovcih pokazala svojo telesno in moralno moč, svojo pripravljenost in disciplino. Imeli smo ob teh zgodovinskih svečanostih v svoji sredi drage svoje slovanske sokolske brate in sestre, med katerimi je zlasti mnogobrojno od poslanstvo bratske Češkoslovaške občine sokolske ponovno in najvidneje dokazalo in potrdilo

Nerazrušne bratske vezi med slovanskim severom in slovanskim Jugom Evrope.

Radostno smo pozdravili v Zagrebu tudi brate bolgarske Junake, ki jih sedaj prištevamo med člane Zveze slovanskega Sokolstva. A naše veselje je doseglo v Sarajevu in v Zagrebu svoj višek ob pogledih na ponosne vrste naših bratov in sester iz

naših sokolskih vasi,

ki se v duhu sokolskega bratstva, sokolske delavnosti in državljanske zavesti krepko dvigajo v novo življenje. Vstajajo v teh naših sokolskih vaseh in se množe novi neustrašeni borci za sokolske vzore požrtvovanja, poštenja, deloljubnosti, skromnosti in bratske ljubezni, ki z njimi krasi in bogate naš rod in našo zemljo. Ideja je prešinila dušo naroda, a ta duša ji daje nesluteno lepoto in neizčrpno moč! Živi zdravo in krepostno samo to, kar živi v duši naroda!

In ko smo tako stali na vzponu svoje delavnosti, da se dvignemo še dalje in še višje s svojo tvorno močjo za blagor in čast domovine, je ta naša ljubljena Jugoslavija nenadoma osirotela. Sovražne sile so nam dne 9. oktobra minulega leta umorile našega

Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

V vseh nas je ena duša in ena misel, in iz te ene duše in ene misli se je tedaj izvil en krik groze in bolesti! Pe-sti so se stisnile, srca so zaječala, domovina se je pogreznila v najglobljo žalost. Naš pokojni Kralj je nosil v srcu tako silno očetovsko ljubezen do vseh nas, da je zaradi te ljubezni umrl. Ta tragedija je pretresla vsako našo dušo, ki drhti še danes v trpljenju.

V onih dneh občine narodne žalosti se je izpričala naša hladnokrvnost in disciplina v toliki meri in s tako velikim dostojanstvom, da smo zbudili občudovanje vsega sveta.

Tako je naše trpljenje postalo obenem naša vrlina,

ki je priklicala ob našo stran vse plemenito javno mišljenje in vse vodeče pravicoljubne činitelje velikih narodov vsega sveta, ki so obsodili oni strašni zločin in zahtevali zadoščenja za nas.

V Ženevi je padla odločitev. Naša pravična stvar je zmagala: dobojevali so nekrvavo bitko v našo korist z moralno obsodbo zločincev in vseh onih, ki so jih podpirali in jim dajali potuho.

Že so se majali temelji evropskega miru in užaljene pravice, stali smo takorekoč na ostrini noža, a v mrak negotovosti in v vihar razburkanih čuvstev je posijal

Zmagoviti plamen pravice.

Vsem sestram in bratom v domovini, ki so izpričali svoje visoko sokolsko dostojanstvo, vsemu slovanskemu Sokolstvu po vsem slovanskem svetu, ki nam je na katerikoli način dokazalo svoje bratsko in iskreno sočuvstvo vaje s težko usodo naše kraljevine, izrekamo toplo zahvalo. Predvsem moramo zopet omeniti Sokolstvo bratske Češkoslovaške republike, ki nam ponovno zagotavlja svojo globoko in trajno zvestobo:

Z Vami stojimo, z Vami hočemo — ako treba — tudi v smrt!

To je govor sokolskega bratstva, ki odmeva iz duše v dušo: od njih k nam in od nas k njim!

Po prestani težki preizkušnji, ko je bila v igri usoda domovine in čast naroda, se ojačani v svoji sokolski in državljanski zavesti vračamo k svojemu rednemu, a povečanemu delu po župah, društvih in četah. Pozivamo vse svoje pripadnike, naj imajo stalno v mislih, da je vse naše vzgojno delovanje neogibno in brez izjeme zvezano s sokolsko telovadnico

v najširšem pomenu te besede. Strnimo sestre in bratje, svoje vrste v delu za moč in slavo narodove celote, bistrimo um, krepimo mišice, napajajmo srca z bratsko ljubeznijo!

Naj pride kakršenkoli klic domovine,

jugoslovensko Sokolstvo je vedno pripravljeno s skrajnim naporom vseh svojih moči in z največjimi žrtvami dokazati, da je njeno v življenju in smrti!

V temu zmislu pošiljamo vsemu članstvu, naraščaju in deci iskrene in bratske pozdrave.

Slava viteškemu kralju Aleksandru I. Ujedinitelju!

Beograd, 1. januarja 1935.

IZVRŠNI ODBOR SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE.

Jugosz'áviai vas-és femmun'ások szövetség-e

Vemo, da bodo vsi naš čitatelji začudeno pogledali naslov teh vrstic. Ugibali tudi bodo, če ne hvalimo Madžarske z njim ali če jim ne čestitamo k »uspehu« v Ženevi. Pa ni nič takega. Je le to naziv za Savez metalških radnika u Jugoslaviji in smo ga posneli iz članske knjižice, k nam je prišla v roke od odstopivšega sodruga, ki ni mogel razumeti, kako pridejo oni, ki so se pred 25 leti izrekli za Jugoslavijo do tega, da dajo jugoslovanskim delavcem v roke članske knjižice z madžarskimi napisi. Nas to tudi čudi, še bolj nas čudi, da naš pošten slovenski delavec ne zavrže n odkloni take knjižice, katera mu ne služi v čast. SMRJ ima trojezično člansko knjižico, in sicer v cirilici srbsko, v latinici pa hrvatsko in madžarsko. Iz take knjižice smo posneli, da imajo naši slovenski kovinarji namesto članske knjižice »Tagsagi könyv« in da so »tagli«, kakor pravijo Madžari članom. Nas je sram, več kot sram, da je mogoče kaj takega po tolikih letih nacionalne osvoboditve. »Elnöku« in »Titkaru«

naših marksističnih sodrugov čestitamo na ljubezni, ki jo imata do Madžarov in napravimo k tem vrsticam piko. »Pecset« ali žig sramote pa sodrugi s sebe ne bodo oprali.

»Delo« — Ljubljana.)

Delavci tovarne Zelenka: Zadevo bomo objavili, čim se bomo o resničnosti navedenega prepričali. Sicer v principu anonimnih dopisov ne objavljamo!

Resnici na ljubo!

Z ozirom na notico, objavljeno v »Jutru« z dne 28. t. m. o občnem zboru železničarske Kreditne zadruga, češ, da se je zahtevalo, da temu občnemu zboru ne more predsedovati g. Tumpej, in da je nastalo radi tega veliko razburjenje, in da je policijski komisar občni zbor prav radi teh nemirov predčasno zaključil, resnici na ljubo poročamo, da je bilo na občnem zboru res nekaj kričačev, ki so s svojim vpitjem utegnili privedi političnega zastopnika do tega, da je občni zbor predčasno zaključil. Koliko pa je bilo teh kričačev, je bilo najlepše razvidno ob pol 10. uri, ko je bilo navzočih 105 članov-zadugarjev. Ob tej uri je g. Tumpej predlagal za overovatelje zapisnika obč. zbora g. Keslerja Rudolfa in g. Musteka. Za njegov predlog je glasovalo 96 članov in samo 9 proti. To je torej tista ogromna »večina«, ki je zakrivila, da je poli-

cijski uradnik predčasno zaključil občni zbor. Teh par kričačev je res zahtevalo, naj občnemu zboru predseduje kdo drugi, kar je pa moral gosp. Tumpej že z ozirom na čl. 36. pravil, ki točno govori o tem, kdo občnemu zboru predseduje, odkloniti. Saj pa je bil menda tudi namen teh kričačev, da bi se pravila kršila in da bi se lahko pozneje pritožili. Nihče se ni bal, da bi prišlo do volitve predsednika, ker je bilo ob 10. uri navzočih že 182 članov-zadugarjev, od teh samo kakih 30, ki so tvorili opozicijo. Sicer pa tako zavijanje dejstev razumemo. Križ je, če se ne more dobiti kjerkoli večine in se skuša na nelep način priti do uspehov. — Toliko za danes, resnici na ljubo. V eni prihodnjih številka bomo razkrili vse ozadje početja nekaterih ljudi, ki se skušajo uveljaviti s tem, da blatijo druge!

Maribor

Božičnica Narodne odbrane

Narodna odbrana v Mariboru je priredila za svoje najpotrebnejše člane božičnico in je ob tej priliki obdarovala okoli 30 samcev in družinskih očetov. Obdarovani so bili z obutvijo, oblačili, živili itd. — Pred razdelitvijo daril je obdarovance nagovoril br. Desnica. V patriotičnem govoru je označil smotre organizacije Narodne odbrane, ki se v polni meri zaveda svojih socialnih, moralnih in etičnih dolžnosti. Ta skromna obdaritev naj bo dokaz, da je NO na pravi poti. Organizacija NO se bori, da takih obdaritev nekoč ne bo več treba, ampak, da bo vsak Jugoslovan imel delo — zaslužek in s tem tudi kruh. V nadaljevanju nagovora se je br. Desnica zahvalil še podpredsedniku oblastnega odbora NO, br. dr. Jančiču za pomoč. Po iskrenih voščilih k praznikom, je bila lepa in uspela božičnica zaključena.

m- K veličastni zmagi nacionalne liste železničarjev pri volitvah žel. bolniškega fonda o kateri poroča »Večernik« v eni svojih zadnjih števil, bi še mi nekaj pripomnili. Sicer ne bomo preiskovali, koliko je resnice na tej »veličastni« zmagi, rekli bi samo, da to res ni zasluga »razčiščenja« v UJNB kot to pravi pisec notice v »Večerniku«. K tej zmagi so pripomogle povsem druge okoliščine, o katerih pa zaenkrat raje molčimo, ker nočemo škodovati železničarski nacionalni zmagi. Če pa bo ta predznost segla predaleč in če se bodo take »race« ponavljale, bomo pa šli tudi preko tega pomisleka. Zato priporočamo piscem takih in sličnih notic, da zaenkrat molče. Sicer bomo res pričeli šteti... Nam bi bilo neljubo, če bi morali pri tem škodovati nekaterim osebam, ki bi prišle pri tem v poštev.

m- Razčistite do dna! Upravni odbor mestnih podjetij je na svoji seji dne 18. t. m. odpustil iz službe zakonitim odpovednim rokom iz službe ravnatelja mestnega avtobusnega podjetja g. Neraliča in uslužbenca gg. Juga in Bizjaka radi tega, ker so baje izvrševali neke nepravilne manipulacije pri bencinu itd. Z ozirom na šušljanje po mestu smatramo za potrebno, da opozorimo, da za nas z redkobesednim komuniquejem zadeva še ni končana. Ni dovolj, da se je odpustilo tri uslužbenca, potrebno je, da se ce-

lotno poslovanje tega podjetja preišče vsestransko in ugotovi krivce in to posredne kot neposredne. Ob tej priliki bi še samo vprašali, ali se je vzela ponovno v pretres prijava bivšega garažnega mojstra g. Mišljenoviča, ki je bil odpuščen? Baje je vsa zadeva zaspala pri nekem organu nadzorne-ga sveta mestnih podjetij.

m- Vrlim tovarišem SK Bratstva z Jesenic, ki so poslali z otvoritve svoje smučarske kočice na Pustem rovtu uredništvu »Borbe« pozdrave, se na tem mestu zahvaljujemo. Tudi Vam: Srečno in uspehov polno leto 1935! — Uredništvo »Borbe«.

m- Razglas. Vojni obvezniki, ki so ob priliki zaprisege na voj. dolžnost dne 16. tm. na tezenskem voj. vežbališču prejeli modre listke kot dokaz, da so se zaprisege udeležili, se pozivajo, da se z listki javijo mestnemu vojaškemu uradu v Mariboru, Slomškov trg 11. med uradnimi urami najpozneje do konca tega leta, sicer bodo pozvani k ponovni, naknadni zaprisegi skupno z obvezniki, ki zaprisegi dne 16. t. m. iz kateregakoli razloga niso prisostvovali.

m. Poziv hišnim posestnikom. Po zakonu o neposrednih davkih in zakonu o davku na neoženjene in davčnem osvobojenju davčnih obvezancev z 9 ali več otroci, se mora vršiti vsako leto popis davčnih zavezancev. Vsled tega pozivlja mestno poglavarstvo mariborsko vse posestnike oziroma upravitelje hiš na ozemlju mestne občine mariborske, da točno popišejo na podlagi posebnih popisnih pol, ki jih prejmejo od mestnega poglavarstva, imenoma vse v svojih hišah se nahajajoče osebe, kakor tudi njih poklic, stan (samski, poročen, ločen ali vdovljen) in rojstno leto po stanju z dne 1. januarja 1935. Popisne pole, ki so opremljene z navodilom, kako se izpolnijo, se morajo izpolniti tekom treh dni po prejemu in imeti prijavljene, ko pride po iste zato določeni občinski organ.

Dopisniku iz Celja: Vse, kar prejmemo od Tebe, objavimo. Za preteklo številko nismo ničesar prejeli, kakor tudi ne za današnjo. Več v posebnem pismu!

Širite „BORBO“!

KAVARNA JADRAN

PRIREDI TUDI LETOS SVOJ TRADICIJONELNI

SILVESTROV VEČER

S SODELOVANJEM NAŠIH PRILJUBLJENIH GLEDALIŠKIH IGRALCEV

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1935

žele vsem svojim odjemalcem naslednje tvrdke:

MARKO ROSNER
MARIBOR

Veselo in srečno novo leto želi cenj. odjemalcem

ANDREJ VOVK
gostilna in mesarija

CELJE

Gaberje 22

Srečno novo leto želi svojim cenj. gostom
GRMEK VIKTORIJA
gostilna »Grmek«
Studenca pri Mariboru.

JUSTIN GUSTINCIC
Maribor, Tattenbachova ul. 14.

CIRIL KAMPL
sodavičar

Maribor

Kettejeva ul. 1

IVAN GOLMAJER
trgovina in gostilna »Wilson«

Celje-Gaberje

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. odjemalcem
KAROL HOLZKNECHT
mesar
v Studencih pri Mariboru

Srečno in veselo novo leto želi parna pekarna
A. GLAS
Studenca Maribor

DOBOŠIČ JAROMIN
brivski salon za dame in gospode

Maribor

Magdalenska 33

Veselo in srečno novo leto
JOSIP ZIDANSEK

CELJE

Spod. Hudinja

FRANC TRAVISAN
trgovina specerijskega in kolonijalnega blaga, drobnit in pletenin ter dež. prid.
Maribor Frankopanova ul. 55

ALOJZ REČNIK
elektriško podjetje
Maribor Tel. 2447 Pobreška c. 6

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. odjemalcem parna pekarna

MULEC

Studenca pri Mariboru

Vsem mojem odjemalcem in gostom želim srečno in veselo novo leto ter se priporočam v nadalje

FRANČISKA MALEJ
gostilničarka

Srečno in veselo novo leto želi

Eranc Lepoša
d. z o. z.

Maribor

Aleksandrova c. 39

GOSTILNA »WEBER«

Pobrežje pri Mariboru

KOLENC FRANC
gostilničar

Celje

Zagrad 24

VIKTOR ZANNY
klobučar

CELJE

Prešernova ul. 11

SREČNO NOVO LETO

želi česalni in brivski salon

Adolf Mrakič

Cankarjeva 1

Kr. Petra trg 4

IV. KOVAČ
trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom, glavna zaloga »Diaslada« ter izvenkartelnega kvasa »Zalokar«-Ljubljana

Maribor

Frankopanova ul. 15

JEZERNIK KARL
stavbenik

Celje

Komenskega ul. 12

Gostilna »Narodni dom«
CELJE

MARIJA LAPORNIK

ŠPEDIČJA

Josip Jaklič

carinjenje in mednarodni transport posreduje najceneje in najkvalitetneje

MARIBOR

S. TEMENT
trgov. z mešanim blagom

Maribor

Magdajenska 32

DROFENIK ANTON
mesar

Celje-Gaberje

Mariborska cesta

Vsem našim številnim somišljenikom
Podružnica Narodne strokovne zveze za Celje in okolico

Viktor Kosi

usnjarna

Maribor

Kralja Petra trg 9

DELIKATESA, ZAJUTRKOVALNICA

ROZA ZAMPARUTTI

KINO „UNION“

GJURO VALJAK

A. J. USAJ
gostilna »Skalna klet«

Celje-Zavodna

Cesta na grad

MOTOROIL

bencinska črpalka

Maribor

Kralja Petra trg 4

VINKO KUKOVEC

stavbeno podjetje, tesarstvo, parna žaga s stroji za obdelovanje lesa

Lava pri Celju

Kulturne beležke

Slavko Lukman

Slavko Lukman našemu občinstvu ni do cela nepoznano ime. Saj smo imeli priliko poslušati njegov topel glas na koncertu, ki ga je svoječasno priredil v Kazinski dvorani in na več narodnih prireditvah, kjer je Slavko Lukman vedno rad sodeloval. Poznajo pa ga tudi širom naše domovine, kjer je priredil več samostojnih koncertov in bil deležen zelo laskavih ocen. Pel je tudi za radio oddajno postajo v Beogradu. Lukman je prvotno študiral privatno v Beogradu, nato pa na ljubljanskem konzervatoriju. Svoje študije pa je radi pomanjkanja sredstev moral prekiniti in se preživljati s pomočjo svojih prijateljev v

Mariboru. Kot velik optimist pa ni opustil nade za nadaljnji študij. Obrnil se je do naših rodoljubov za pomoč in zbral toliko sredstev, da odide sedaj nadaljevati študije na ljubljanski konzervatorij. Tenor Slavko Lukman se vsem tem dobrotnikom tudi poton našega lista najlepše zahvaljuje. — Mi pa želimo mlademu in nadebudnemu pevca uspešnega razvoja z nado, da ga bomo še večkrat srečevali na naših prireditvah!

Mariborsko gledališče: »Izgubljeni valček«.

Uprava mariborskega gledališča nas je za praznike osrečila z opereto »Izgubljeni valček«, ki sta jo po znanem Stolzovem zvočnem filmu »Dvoje src v tričetrtinskem taktu« za oder priredila Paul Knepler in J. Wellemsky. Tista naša publika, ki še ve, kaj lahko pričakuje od gledališča, je bila tokrat grenko razočarana. Opereta sama je plehka po libretu in po glasbi, vso zadevo pa sta še bolj poplehkila oba režiserja Skrbinšek in Stupica. Njiju domisleki so bili včasih kar neokusni. Od mladih ljudi bi pričakovali več resnosti v oderskem ustvarjanju. Seveda, če je bil tu edini smoter polna blagajna je prav, prav pa ni, da je prisiljeno naše občinstvo gledati ta cirkus prav v narodnem gledališču, ki bi naj imelo posebno v našem mestu povsem drugi značaj in smotre. Za predstave take vrste je škoda vsake ocene. Pripomnil bi samo še, da se mi smilijo naši dramski igralci, ki se morajo izživljati na tak način, škoda pa je tudi našega gledališkega občinstva, ki si ob takih predstavah kviri okus. —it.

*
k— Uredniška vest. Naš dosedanji kulturni referent in gledališki recenzent g. Franjo Žižek, znan pod psevdonimom »Omega«, je prenehal sodelovati pri našem listu. — Uredništvo.

Oslovski kašelji

m— Oslovski kašelji. Moj zadnji članek pod naslovom »Druga plat zvona« v eni izmed zadnjih števil »Borbe«, je šel očividno nekaterim gospodom na živce. Da bi v svoji hipni odrevenelosti zmanjšali efekt mojih navedb, so v »Mariborskem Večerniku« citirali moj preklic, ki sem ga svoječasno podal upravnemu odboru podružnice UJNŽB v Mariboru. Smelo lahko trdim, da so s to svojo ugotovitvijo prekosili celo Kurenčkovo Nežko in pa Frtačkovega Gustla, ki v ljubljanskem »Slovcu« pišeta svoje me moare. Moj preklic, katerega so s tako naslodo citirali, naj bo torej v bodoče sredstvo, s katerim se bo pralo zamorce. Nikdar nisem mislil, da bi se mi zato, ker sem se poslužil v gori navedenem članku samo golih in resničnih dejstev, odgovorilo s takim oslovskim kašljem. Motijo se oni gospodje, ki mislijo, da so s to svojo ugotovitvijo dosegli svoj namen. Moj preklic, s katerim se me skuša pred javnostjo postaviti v pozo nekakega skesanca, ne bo nikdar zbrisal krivde raznih našemljenih odrešenikov. Gospodje, ki danes zavzemajo v naši nacionalni žel. organizaciji neke izjemne položaje, so gotovo že pozabili, da so si moj preklic, kakor tudi ostale druge, pridobili na način, ki je med pošteniaki prikazati značaj teh ljudi, se moram poslužiti sledeče činjenice: Obljube, da se na naš preklic umakne proti nam naperjena tožba, gospodje niso držali. Naša popustljivost, naša dobra volja da se doseže bratski sporazum, se je z njih strani smatrala za komedijo. Kaj čast, kaj toli-

ko hvalisano tovarištvo, samo da je dosežen njih cilj! Taka in nič drugačna je zadeva z mojim preklicom. Čudim se samo, kako se morejo objavljati stvari, ki bi lahko postale neprijetne. Tuš, s katerim so hoteli oblitati mojo osebo, ne bo moji trdni naravi škodoval mnogo, škodljiv pa lahko postane za one, ki dre zajo v sršenovo gnezdo. Škodljiv lahko postane tudi zdravju, ki ob deževnem jesenskem vremenu itak nima trdne podlage. Treba bo računati z dejstvom, da bolezni, ki bi jo povzročil tuš g. Tuška ne izleči vsa strokovna znanost desetih zdravnikov-specialistov. Mislim, da bo to za enkrat zadottovalo! Gospodom pa, ki hočejo z mano polemizirati pripravčam, da si v bodoče poskrbe tozadevno zadostno kvalifikacijo, ker sicer nastane nevarnost, da bom zadnjo besedo izrekel jaz. Kar se pa tiče »Mariborskega Večernika« sem mnenja, da bi storil svojim čitateljem veliko uslugo, če bi uvrstil take kolosalne ugotovitve pod rubriko za smešnice. — Stanko Tušek.

k— »Triglavanski listi«. Pravkar je izšla četrta, zaključna številka vseh treh letnikov »Triglavanskih listov«. Vsebina: nadaljevanje korespondence med Levcem in Štrekljem: Po veliki tragediji; Misel in delo; Dr. J. Rakež: »Senilnost«. Številki je priloženo tudi kazalo za vse tri letnike.

k— »Glasnik stručne štampe«. Izšla je prva številka navedene revije, ki izhaja v Beogradu. Poleg drugega vsebuje tudi seznam članov, ki so pristopili k tej zvezi strokovnega tiska.

Čuvajte Jugoslavijo!

Priporoča se modni atelje

Širite „BORBO“!

„ELEGANCE“ Vekoslav Terzer

Lastna zaloga angleškega blaga, izdelava po najnovejših modernih krojih — Konkurenčne cene

Srečno in veselo Novo leto 1935 žele vsem svojim odjemalcem

TEXTA D. D.

za tekstilno proizvodnjo
MARIBOR-TEZNO

izdeluje vse vrste vrvic, čipk, trakov in posamentrije

Srečno in veselo Novo leto 1935 žele vsem svojim odjemalcem

August Žlahtič

Maribor

Srečno novo leto

želi vsem cenj. odjemalcem, ter zagotavlja solidnost izdelkov in najnižjo ceno tudi v 1935. letu

F. NOVAK, MARIBOR

Koroška cesta 8 - Telefon 2905 - Vetrinjska ul. 7

Za zimsko sezono

Smuči, vse vrste okovja za smuči, sanke, drsalke, najceneje pri

PINTER & LENARD, MARIBOR

Jakob Perhavec

izdelovanje likerjev, dezertnih vin, sirupov in žganjarna
Maribor, Gosposka ulica 9 - Telefon 2580

Na drobno!

Na debelo!

Vedno v zalogi pristna slivovka, rum, konjak, vse vrste likerjev, droženka, brinjevec i. t. d.

CINKARNA D. D. V CELJU

osnovana 1923. leta prevzemši poslovanje tedanje Državne cinkarne, osnovane že 1873. leta.

Predeluje in izkorišča cinkovo rudo in cink.

Glavni proizvodi Cinkarne d. d. so: CINK, surov in rafiniran v blokkih. - CINKOVA PLOČEVINA vseh dimenzij in debelin. - SVINCENA PLOČEVINA vseh dimenzij in debelin. - BAKRENO PLOČEVINO vseh dimenzij in debelin. - MEDENO PLOČEVINO vseh dimenzij in debelin. - CINKOV PRAH. - POCINKANA PLOČEVINA. - ŽVEPLENA KISLINA, koncentrirana in nekoncentrirana. - ZELENA GALICA (železni vitrijol). - KATRAN. - CINKOVO BELILO „BRILJANT“.

Glavno zastopstvo za prodajo fabrikatov Cinkarne d. d. ima tvrdka:

RUDE IN KOVINE D. D., LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA 12

ki vrši veleprodajo ter ima tudi stalno na skladišču: modro galico, kositer (cin) v blokkih in palicah, aluminij, baker, antimon. Poleg tega trguje tudi s starimi kovinami in kovinskimi odpadki vseh vrst.